

**Założenia projektu ustawy
o zmianie ustawy o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i
środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych
oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

Celem projektowanej ustawy o zmianie ustawy o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw jest:

- 1) dostosowanie przepisów krajowych w związku z wejściem w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 343 z 14.12.2012, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012”;
- 2) wprowadzenie zmian w przepisach z zakresu rejestracji i ochrony nazw produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych zgodnie z wnioskami z dotychczasowego funkcjonowania systemu rejestracji i ochrony w celu poprawy funkcjonowania, zwiększenia pewności i transparentności systemu.

Projektowana ustawa ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego zmian wynikających z wejścia w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 oraz uwzględnienie wniosków wynikających ze sprawozdania specjalnego nr 11/2011 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Czy koncepcja systemu oznaczeń geograficznych i zarządzanie nim umożliwiają jego skuteczność?” oraz ze sprawozdań z audytów prowadzonych przez Europejskie Biuro ds. Żywności i Weterynarii w 2012 i 2013 r. w kilku państwach członkowskich (Austria, Wielka Brytania, Republika Czeska, Belgia). Projektowana ustawa ma na celu również uwzględnienie zmian w obowiązujących przepisach, które wynikają z dotychczasowej praktyki. Powinno się to przyczynić do poprawy funkcjonowania oraz zwiększenia transparentności systemu ochrony i rejestracji oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych.

W zakresie dostosowania przepisów krajowych w związku z wejściem w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 projekt ustawy będzie zawierał następujące rozwiązania:

- 1) Zastąpienie odesłań do uchylonych rozporządzeń, tj. rozporządzenia Rady (WE) nr 509/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie produktów rolnych i środków spożywczych będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (Dz. Urz. UE L 93 z 31.03.2006, str. 1) oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 93 z 31.03.2006, str. 12, z późn. zm.) odpowiednimi odesłaniami do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012.
- 2) Określenie, że po wpisaniu do rejestru wewnętrznego wniosków, na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rynków rolnych jest zamieszczany cały wniosek o rejestrację produktu rolnego lub środka spożywczego jako chroniona nazwa pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne lub gwarantowana tradycyjna specjalność (zwanym dalej „wnioskiem o rejestrację”). Zmiana ta ma na celu wypełnienie obowiązku wynikającego z art. 49 ust. 3 i 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012.
- 3) Dostosowanie przepisów dotyczących procedury składania sprzeciwów do wniosków o rejestrację z innych państw do wprowadzonej dwuetapowej procedury na poziomie Unii Europejskiej określonej w art. 51 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012. W tym celu, minister właściwy do spraw rynków rolnych przekazuje niezwłocznie Komisji Europejskiej zawiadomienie o sprzeciwie. Ze względu na skrócenie terminów w procedurze unijnej osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej może wnieść do ministra właściwego do spraw rynków rolnych zawiadomienie o sprzeciwie w terminie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Natomiast uzasadnione oświadczenie o sprzeciwie powinno zostać złożone do ministra właściwego do spraw rynków rolnych w terminie 1 miesiąca od

złożenia zawiadomienia o sprzeciwie. Ponadto, właściwe jest by Rada do Spraw Tradycyjnych i Regionalnych Nazw Produktów Rolnych i Środków Spożywczych wydawała opinię w odniesieniu do uzasadnionego oświadczenia o sprzeciwie.

4) Wzmocnienie systemu nadzoru i poprawa efektywności kontroli urzędowych systemu chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności, w szczególności dzięki uzupełnieniu katalogu narzędzi służących do sprawowania tego nadzoru poprzez:

- Określenie kompetencji Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie nadzoru nad produkcją produktów oznaczonych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne i gwarantowane tradycyjne specjalności.

Określenie w ustawie kompetencji Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie przeprowadzania nadzoru umożliwi organom Inspekcji przeprowadzanie kontroli urzędowej mającej na celu sprawdzenie czy produkty oznakowane jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub gwarantowane tradycyjne specjalności spełniają wymagania specyfikacji i są prawidłowo oznakowane nie tylko na wniosek producentów, ale również w trakcie ważności świadectwa jakości handlowej lub certyfikatu zgodności. Kontrole w tym zakresie pozwolą na sprawdzenie czy produkt jest zgodny ze specyfikacją oraz umożliwią monitorowanie stosowania zarejestrowanych nazw w odniesieniu do produktów wprowadzonych do obrotu zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w przypadku chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych oraz zgodnie z art. 24 rozporządzenia nr 1151/2012 w przypadku gwarantowanych tradycyjnych specjalności. Nadzór nad produkcją pozwoli na zapewnienie podstawowego założenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012, czyli zapewnienie wysokiej jakości produktów wprowadzanych do obrotu jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub gwarantowane tradycyjne specjalności oraz ochronę przed bezprawnym wykorzystywaniem zarejestrowanych nazw w odniesieniu do produktów niespełniających wymagań specyfikacji. Brak jasnego określenia

kompetencji Inspekcji w tym zakresie powoduje, że Inspekcja nie może wykonywać kontroli u producentów, którzy wprowadzają do obrotu produkty wyprodukowane niezgodnie z zarejestrowaną specyfikacją pod zarejestrowanymi nazwami lub nazwami odwołującymi się do nich. Dlatego też, należy umożliwić Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadzanie kontroli producentów rolnych, którzy wprowadzają do obrotu produkty wyprodukowane niezgodnie z zarejestrowaną specyfikacją pod zarejestrowanymi nazwami lub nazwami odwołującymi się do nich.

- Określenie, że Inspekcja Handlowa współpracuje z Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przy sprawowaniu nadzoru w zakresie wprowadzania do obrotu detalicznego produktów oznaczonych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub gwarantowane tradycyjne specjalności lub odwołujących się do nich. W ramach tej współpracy Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych będzie przekazywał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informacje o producentach produktów zarejestrowanych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne i gwarantowane tradycyjne specjalności. Ponadto, wojewódzki inspektor inspekcji handlowej, właściwy ze względu na miejsce prowadzonej kontroli podmiotu prowadzącego działalność w zakresie wprowadzania do obrotu detalicznego produktów oznaczonych jako lub odwołujących się do chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych lub gwarantowanych tradycyjnych specjalności, będzie przekazywał właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia tej działalności dane i informacje o wykrytych w trakcie kontroli naruszeniach i podejrzeniach naruszenia. Ustanowienie ram współpracy organów kontrolnych ma na celu zapewnienie prawidłowego wykonywania obowiązku nałożonego na państwa członkowskie na mocy art. 36 i 38 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w tym zapewnienie, że produkty oznaczone jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub gwarantowane tradycyjne specjalności kontrolowane są na każdym etapie produkcji, przetwarzania i dystrybucji, co jest podstawowym wymogiem prawa żywnościowego.

Szczegółowe warunki i sposób współpracy przy sprawowaniu nadzoru w zakresie wprowadzania do obrotu detalicznego produktów oznaczonych jako lub odwołujących się do chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych lub gwarantowanych tradycyjnych specjalności, zostaną określone w porozumieniu zawartym między Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów a Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

- W regulacjach dotyczących nadzoru Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nad jednostkami certyfikującymi zastąpienie określenia „kontrola jednostek certyfikujących” określeniem „audyty i inspekcje jednostek certyfikujących” zgodnym z rozporządzeniem (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200, z późn. zm.).

- Określenie, że w ramach nadzoru nad jednostkami certyfikującymi Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nakazuje wykonanie odpowiednich działań naprawczych związanych z funkcjonowaniem jednostek certyfikujących.

Zobowiązanie jednostek do wykonania odpowiednich działań naprawczych ma na celu wzmocnienie nadzoru nad jednostkami certyfikującymi. Narzędzie to umożliwi Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych egzekwowanie eliminowania nieprawidłowości stwierdzonych podczas inspekcji i audytów przeprowadzanych w jednostkach certyfikujących. Ponadto, polecenie podjęcia działań naprawczych oraz stopień ich realizacji przez jednostki certyfikujące będzie wiązało się z nakładaniem na jednostki certyfikujące kar pieniężnych.

- Określenie, że jednostka certyfikująca, która nie wywiązuje się z zadań nałożonych na nią podlega karze pieniężnej stanowiącej równowartość do dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok wymierzenia tej kary, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie przepisów o

emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Kary pieniężne wymierzone będą w drodze decyzji przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Obecnie Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przekazuje jednostkom certyfikującym wnioski pokontrolne, nie posiada natomiast narzędzi dyscyplinowania ich w przypadku nieusunięcia uchybień w wyznaczonym terminie lub nie podjęcia odpowiednich działań naprawczych, do których jednostka certyfikująca została zobowiązana w ramach nadzoru sprawowanego przez GIJHARS. Jediną sankcją wobec jednostek certyfikujących jest cofnięcie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, co jest krokiem ostatecznym.

- Określenie, że kto działa jako upoważniona jednostka certyfikująca bez wymaganego upoważnienia, podlega karze pieniężnej w wysokości do dwudziestokrotnego przeciętego wynagrodzenia. Kary pieniężne wymierzone będą w drodze decyzji przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Zaproponowane rozwiązania oparte zostały na funkcjonujących przepisach ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

- Nałożenie na jednostkę certyfikującą obowiązku powiadamiania, oprócz Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, także innych jednostek certyfikujących, upoważnionych do działania w zakresie produktów regionalnych i tradycyjnych, o odmowie wydania certyfikatu zgodności w terminie 14 dni od dnia odmowy wydania certyfikatu. Działania takie zapewnią pełną przejrzystość systemu certyfikacji oraz umożliwią podjęcie odpowiednich działań przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w odniesieniu do producenta, u którego stwierdzono niezgodności. Powiadomienie pozostałych jednostek certyfikujących ma na celu zagwarantowanie, że jednostka certyfikująca, pod kontrolą której znajdzie się producent, któremu odmówiono wydania certyfikatu, będzie miała podstawę do ustalenia poziomu ryzyka w odniesieniu do tego producenta oraz podjęcie odpowiednich działań zapobiegawczych.

- Nałożenie na jednostkę certyfikującą obowiązku przekazywania Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych do 10 dnia każdego miesiąca wykazu producentów posiadających ważny certyfikat

zgodności procesu produkcji produktu rolnego lub środka spożywczego ze specyfikacją.

Comiesięczne przekazywanie wykazów producentów posiadających ważne certyfikaty zgodności wykorzystywane będzie do nadzoru nad jednostkami certyfikującymi i produkcją produktów zarejestrowanych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub gwarantowane tradycyjne specjalności.

- Nałożenie na Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych obowiązku publikacji na stronie internetowej Inspekcji wykazu producentów posiadających ważne świadectwo jakości potwierdzające zgodność procesu produkcji produktu rolnego lub środka spożywczego ze specyfikacją lub ważny certyfikat zgodności. Publikacja danych producentów posiadających ważne świadectwo jakości lub certyfikat zgodności ma na celu zapewnienie przejrzystości systemu oraz ułatwienie kontaktu między producentami a konsumentami.

- Określenie, że dla każdego produktu zarejestrowanego jako chroniona nazwa pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne, gwarantowane tradycyjne specjalności, wobec których jednostki certyfikujące zamierzają prowadzić kontrolę zgodności procesu produkcji, opracowywane są, we współpracy z grupą producentów, która złożyła wniosek o rejestrację, plany kontrolne, które akceptowane są przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Działanie to będzie służyć zapewnieniu jednolitych wymagań kontrolnych w odniesieniu do stosowanych kryteriów kontroli, ich zakresu oraz częstotliwości przez różne jednostki organizacyjne w ramach jednego zarejestrowanego produktu.

Zmiany w zakresie systemu kontroli produktów zarejestrowanych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub gwarantowane tradycyjne specjalności oraz w ramach nadzoru nad rynkiem tych produktów wynikają z przepisów Tytułu V rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 oraz ze sprawozdania specjalnego nr 11/2011 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Czy koncepcja systemu oznaczeń geograficznych i zarządzanie nim umożliwiają jego skuteczność?”. Ponadto, uwzględniają one braki w systemie nadzoru i kontroli wskazane w sprawozdaniach z audytów prowadzonych przez Europejskie Biuro ds. Żywności i Weterynarii w 2012 i 2013 r. W dokumentach tych

sygnalizowano konieczność zwiększenia nadzoru państwa nad systemem kontroli w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności. Zwrócono także uwagę na konieczność zharmonizowania działań kontrolnych podejmowanych przez różne podmioty zaangażowane w system.

5) Określenie, że kontrolę produktów oznaczonych fakultatywnym określeniem jakościowym „produkt górski”, wprowadzonym na mocy art. 31 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 lub określeniami odwołującymi się do niego należy powierzyć Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Kontrola ta powinna być przeprowadzana na zasadzie analizy ryzyka w celu zapewnienia przestrzegania zasad stosowania określenia „produkt górski”. Zadanie to powinno zostać dodane do katalogu zadań Inspekcji w art. 17 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.). W tym celu należy umożliwić Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadzanie kontroli producentów rolnych stosujący określenie jakościowe „produkt górski”.

Zakres zmian proponowanych w ustawie o rejestracji i ochronie produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych wynikających z dotychczasowego funkcjonowania przepisów:

- 1) Skreślenie zbędnego wymogu składania dwóch egzemplarzy wniosku o rejestrację chronionej nazwy pochodzenia, chronionego oznaczenia geograficznego lub gwarantowanej tradycyjnej specjalności w formie papierowej. Wymóg składania dwóch egzemplarzy papierowych wniosku o rejestrację stanowi nadmierne obciążenia dla wnioskodawców. Do celów procedury badania wniosku wystarczy jeden egzemplarz wniosku o rejestrację.
- 2) Skreślenie obowiązku publikacji w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rynków rolnych wykazu produktów tradycyjnych wpisanych na listę

produktów tradycyjnych w danym roku. Lista Produktów Tradycyjnych jest publikowana i aktualizowana na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rynków rolnych. W związku z powyższym obowiązek publikacji w dzienniku urzędowym stanowi zbędne obciążenie biurokratyczne.

- 3) Zastąpienie zbyt dolegliwych przepisów karnych za nieprawidłowe stosowanie nazw zarejestrowanych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne, gwarantowane tradycyjne specjalności, symboli chronionej nazwy pochodzenia, chronionego oznaczenia geograficznego i gwarantowanej tradycyjnej specjalności, napisów „chroniona nazwa pochodzenia”, „chronione oznaczenie geograficzne” i „gwarantowana tradycyjna specjalność” oraz skrótów „ChNP”, „ChOG” i „GTS” karami pieniężnymi. W tym celu należy określić, że:
- kto stosuje nazwy zarejestrowane jako chroniona nazwa pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne oraz gwarantowana tradycyjna specjalność do produktów nieobjętych specyfikacją lub narusza zakres ich ochrony określony w art. 13 i art. 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 podlega karze pieniężnej w wysokości do dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia,
 - kto stosuje oznaczenia, ich skróty i symbole, o których mowa w art. 12 ust. 3 i art. 23 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 do produktów nieobjętych specyfikacją podlega karze pieniężnej w wysokości do 200% korzyści majątkowej uzyskanej lub którą można uzyskać za wprowadzany do obrotu produkt,
 - kto wprowadza do obrotu produkt chroniony jako chroniona nazwa pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne albo gwarantowana tradycyjna specjalność, który wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 12 ust. 3 oraz art. 23 ust. 3 rozporządzenia nr 1151/2012 nie został oznakowany lub został oznakowany z naruszeniem wskazanych przepisów podlega karze pieniężnej w wysokości do trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia,
 - w przypadku ponownego wprowadzenia do obrotu produktów oznaczonych z naruszeniem przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1151/2012 lub w przypadku produktów rolnych lub środków spożywczych znacznej wartości kara pieniężna będzie wymierzona w wysokości do

dwudziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia i będzie nie niższa od wysokości kary pieniężnej wymierzonej poprzednio za takie naruszenie.

Kary pieniężne wymierzane będą, w drodze decyzji, przez właściwego ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych albo wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej. Egzekucja nałożonych kar pieniężnych będzie następowała w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Kary będą stanowiły dochód budżetu państwa i będą wnoszone na rachunek właściwego inspektoratu inspekcji jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub inspektoratu inspekcji handlowej w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna. W sprawach nieuregulowanych będą miały zastosowanie przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. poz. 749, z późn. zm.).

Projekt założeń jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt założeń wraz z wszelkimi dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto projekt założeń zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt założeń został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Zofia Szalczyk

WZGLĘDNY DYREKTORA

Goszczyński

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski

Naczelnik Wydziału
Oznaczeń Geograficznych

Magdalena Głodek

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego

Ewa Śledzińska-Toborek

<p>Nazwa projektu</p> <p>Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Zofia Szalczyk, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Magdalena Głodek, Naczelnik Wydziału Oznaczeń Geograficznych, Departament Promocji i Komunikacji, tel. 22/623 22 08, magdalena.glodek@minrol.gov.pl.</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>marzec 2013 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Prawo UE - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 343 z 14.12.2012, str. 1)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów</p> <p>ZC33</p>
--	--

TEST REGULACYJNY

1. Jaki problem jest rozwiązywany? (maksymalnie 100 słów)

Celem projektu jest uwzględnienie w polskim porządku prawnym rozwiązań rozporządzenia nr 1151/2012, poprawa funkcjonowania systemu oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych oraz doprecyzowanie przepisów aktualnie obowiązującej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt (maksymalnie 100 słów)

Rekomendowane w projekcie założenia rozwiązania mają na celu dostosowanie prawa polskiego do zmian wprowadzonych przez rozporządzenie nr 1151/2012 w systemie chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności oraz określenie zasad stosowania określenia jakościowego „produkt górski”. Ponadto zaproponowany w przepisach z zakresu rejestracji i ochrony nazw produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych, zgodnie z wnioskami z dotychczasowego funkcjonowania systemu rejestracji i ochrony powinno przyczynić się do poprawy funkcjonowania, zwiększenia pewności i transparentności systemu.

3. Jakie były analizowane inne rozwiązania, w tym rozwiązania pozalegislacyjne? Dlaczego ich nie zastosowano?

Rozwiązanie problemu poprzez działania pozalegislacyjne nie jest możliwe z uwagi na konieczność wzmocnienia systemu kontroli i nadzoru produktów zarejestrowanych jako Chronione Nazwy Pochodzenia, Chronione Oznaczenia Geograficzne lub Gwarantowane Tradycyjne Specjalności oraz wdrożenie zasad stosowania fakultatywnego określenia jakościowego „produkt górski”.

4. Jeżeli projekt wdraża prawo UE, jakie są przewidywane rozwiązania poza bezwzględnie wymaganymi przez UE?

Projekt wzmacnia system kontroli i nadzoru nad prawidłowym stosowaniem chronionych nazw oraz zastępuje zbyt dolegliwe przepisy karne karami pieniężnymi.

5. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Jakość produktów rolnych w UE jest jednym z głównych czynników wartości dodanej WPR i jednym z głównych atutów na rynkach światowych. Rozporządzenie nr 1151/2012 wzmacnia system Chronionych Nazw Pochodzenia, Chronionych Oznaczeń Geograficznych i Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności na terytorium całej Unii Europejskiej poprzez zaproponowanie rozwiązań dążących do wzmocnienia roli grup producentów oraz państw członkowskich w odniesieniu do egzekwowania ochrony zarejestrowanych nazw, wzmocnienia i wyjaśnienia poziomu i zakresu ochrony oznaczeń unijnych. Ważne jest także dalsze wzmacnianie roli oznaczeń geograficznych dla produktów rolnych i środków spożywczych na arenie międzynarodowej poprzez zawieranie przez Unię Europejską kolejnych umów o wzajemnej ochronie oznaczeń geograficznych z państwami trzecimi oraz poprzez działania w tym kierunku na forum WTO. Zgodnie z Komunikatem Komisji Europejskiej – „Wytyczne UE dotyczące najlepszych praktyk dla dobrowolnych systemów certyfikacji produktów rolnych i środków spożywczych” opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz. U. C 341 z 16.12.2010, str. 5) ostatnie lata pokazały znaczny wzrost liczby dobrowolnych systemów certyfikacji produktów rolnych i środków spożywczych. Rozwój systemów certyfikacji żywności spowodowany jest, z jednej strony głównie zapotrzebowaniem społecznym na produkty o określonych właściwościach lub wytworzonych zgodnie z określonym procesie produkcyjnym, z drugiej zaś strony, dążeniem przedsiębiorców do pozyskania dostawców żywności spełniających określone, wysokie wymagania jakościowe.

6. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Małe i średnie przedsiębiorstwa	6 743	dane Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej	korzyści finansowe - wsparcie ze środków UE
Pozostałe przedsiębiorstwa	300	dane Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej	korzyści finansowe - wsparcie ze środków UE
Rolnicy	2 073 000	dane Głównego Urzędu Statystycznego	korzyści finansowe - wsparcie ze środków UE

7. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Planowane jest przeprowadzenie konsultacji społecznych, w okresie styczeń-luty 2014 r., z organizacjami pozarządowymi, branżowymi oraz organizacjami zrzeszającymi producentów uczestniczących w systemie Chronionych Nazw Pochodzenia, Chronionych Oznaczeń Geograficznych oraz Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności, zgodnie z przepisami uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. *Regulamin Pracy Rady Ministrów* (M.P. poz. 979).

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z rekomendowanego rozwiązania

nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Projektowane regulacje nakładają na producentów chcących uczestniczyć w systemach jakości żywności obowiązek poddawania się kontroli i certyfikacji. Jednakże uczestnictwo w systemach jakości żywności jest dobrowolne.

9. Wyniki analizy wpływu

		Koszty w okresie 10 lat od wejścia w życie zmiany (w mln PLN)						
		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2014 r.)	budżet państwa	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	2,86 (11*0,26)
	jednostki samorządu terytorialnego							
	inne jednostki sektora finansów publicznych							
	przedsiębiorstwa (w tym MŚP)							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	budżet państwa							
	jednostki samorządu terytorialnego							
	inne jednostki sektora finansów publicznych							
	przedsiębiorstwa (w tym MŚP)							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	rynek pracy (dodaj/usuń)							

Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Korzyści w okresie 10 lat od wejścia w życie zmiany						
		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	budżet państwa							
	jednostki samorządu terytorialnego							
	inne jednostki sektora finansów publicznych							
	przedsiębiorstwa (w tym MŚP)							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	budżet państwa							
	jednostki samorządu terytorialnego							
	inne jednostki sektora finansów publicznych							
	przedsiębiorstwa (w tym MŚP)							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	dla konsumentów - oznakowanie żywności gwarantujące potwierdzoną wysoką jakość produktów, a tym samym poprawa rozpoznawalności tej żywności oraz podniesienie świadomości konsumentów na temat jakości żywności.						
	rynek pracy							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							

Wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń: Szacowana wielkość środków budżetowych na realizację zadań powierzonych Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych - 260 000 zł/rok (4 etaty*5 000*13).

10. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zatrudnienie dodatkowych pracowników Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych –2015 r.

11. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu nastąpi 5 lat po wdrożeniu. Miernikiem będzie liczba certyfikatów wydanych w ramach poszczególnych systemów jakości żywności, liczba producentów stosujących określenie jakościowe „produkt górski” oraz badanie rynku dotyczące rozpoznawalności tych systemów wśród konsumentów.

12. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

-